

OSNOVNA ŠOLA LIVADA
Efenkova cesta 60, 3320 Velenje

MLADI RAZISKOVALCI ZA RAZVOJ ŠALEŠKE DOLINE

RAZISKOVALNA NALOGA

EMOTIKONI V SMS-SPOROČILIH

Tematsko področje: SLOVENSKI JEZIK IN KNJIŽEVNOST

Avtorici:

Ajda Oblak, 9. razred

Anja Klemenčič - Pocajt, 9. razred

Mentorici:

Janja Šuster, prof.

Nataša Kotnik, prof.

Velenje, 2009

Raziskovalna naloga je bila opravljena na Osnovni šoli Livada.

Mentorici: Janja Šuster, prof. slovenščine

Nataša Kotnik, prof. slovenščine in geografije

Datum predstavitve: april 2009

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

ŠD	Osnovna šola Livada, 2008/2009
KG	emotikoni, SMS-sporočila
AV	OBLAK, Ajda; KLEMENČIČ – POCAJT, Anja
SA	ŠUSTER, Janja; KOTNIK, Nataša
KZ	3320 Velenje, SLO, Koroška 62a
ZA	Osnovna šola Livada
LI	2009
IN	EMOTIKONI V SMS-SPOROČILIH
TD	RAZISKOVALNA NALOGA
OP	VI, 44 str., 1 graf, 42 zgl., 1 tab., 18 slik
IJ	SL
Jl	sl
AI	Emotikoni so zelo priljubljeni in pogosta tarča uporabe v SMS-sporočilih predvsem med mladimi. V zadnjih nekaj letih je mobilno-komunikacijska tehnologija napredovala in s tem se je povečala uporaba SMS-sporočil, hkrati pa tudi uporaba emotikonov, ki jih novejši mobilni telefoni samodejno spremenijo iz ločil in znamenj v barvne simbole. Analizirali sva nekaj SMS-sporočil najstnikov in ugotovili, da se v SMS-sporočilih uporablja neknjižni jezik in emotikoni, ki so lahko barvni ali pa sestavljeni iz ločil in drugih znamenj. Ugotovili sva, da z emotikoni besedilo dobi vizualni in vsebinski pomen hkrati. Z uporabo emotikona še dodatno pokažemo svoja čustva, ki samo z besedami niso bila dovolj nazorno pokazana. Poleg tega pa uporaba emotikonov prihrani čas in denar. Z izvedbo natečaja za najboljši emotikon sva potrdili najino hipotezo, da osnovnošolci razumejo sporočilnost emotikonov. Ko pa sva izdelali plakate z emotikoni in jih obesili v šolsko jedilnico, sva ugotovili, da emotikoni vizualno vplivajo na ljudi.

KAZALO

1	UVOD	1
2	PREGLED OBJAV	2
3	METODOLOGIJA	3
4	IZSLEDKI IN RAZPRAVA	4
4.1	Sodoben način komunikacije med mladimi	4
4.1.1	Splošno o komunikaciji	5
4.1.2	Pojem SMS-sporočil	6
4.1.3	SMS-sporočilo kot darilo	8
4.1.4	Vrste besedil	8
4.1.5	Jezik SMS-sporočil	12
4.2	Emotikon – neverbalno sredstvo sporočanja	15
4.2.1	Kaj je emotikon?	16
4.2.2	Razvoj in pomen emotikona	18
4.2.3	Zgradba emotikona	21
4.2.4	Vizualno zaznavanje barvnih emotikonov	22
4.3	Besedilnost SMS-sporočil	23
4.4	Emotikoni in šolski prostor	31
5	SKLEPI	37
6	POVZETEK	39
7	ZAHVALA	40
8	PRILOGE	41
9	VIRI IN LITERATURA	43

KAZALO GRAFOV, ZGLEDOV, TABEL IN SLIK

Kazalo grafov

Graf 1: Rast uporabe SMS-sporočil	5
---	---

Kazalo zgledov

Zgled 1: Neumetnostno besedilo	9
Zgled 2: Zapisana besedila	9
Zgled 3: Dvogovorno besedilo	9
Zgled 4: Subjektivno besedilo	10
Zgled 5: Zasebno besedilo	10
Zgled 6: Neuradno besedilo.....	10
Zgled 7: Praktičnosporazumevalno besedilo.....	11
Zgled 8: Povezovalno besedilo.....	12
Zgled 9: Okrajšave v SMS-sporočilih	12
Zgled 10: Kratice v SMS-sporočilih.....	13
Zgled 11: Števila in simboli v SMS-sporočilih.....	13
Zgled 12: Krajšave iz medmrežnih pogovorov v SMS-sporočilih.....	13
Zgled 13: Številke v SMS-sporočilih	13
Zgled 14: Emotikoni v SMS-sporočilih	13
Zgled 15: Ločila v SMS-sporočilih	13
Zgled 16: Posnemanje govora v SMS-sporočilih.....	14
Zgled 17: Emotikon nadomešča ločila v besedilu	14
Zgled 18: Izpust vejic v besedilu	14
Zgled 19: Stičnost nekončnih ločil, znamenj in števk.....	14

Zgled 20: Raba pik v besedilu	14
Zgled 21: Mala začetnica v besedilih	15
Zgled 22: Nadomeščanje šumnikov s sičniki v besedilu	15
Zgled 23: Besedilo brez presledkov	15
Zgled 24: Emotikon iz ločil	21
Zgled 25: Emotikon iz ločila in črke	22
Zgled 26: Emotikon iz ločila in znamenja	22
Zgled 27: Emotikon iz znamenj	22
Zgled 28: Barvni simbol	22
Zgled 29: Hej	24
Zgled 30: Ne dragi	24
Zgled 31: Po čevle	25
Zgled 32: Haha	25
Zgled 33: Hei kxi?	26
Zgled 34: Hei	26
Zgled 35: Jajce	27
Zgled 36: Waa bedno	27
Zgled 37: Am ja	28
Zgled 38: Haha jaaa	28
Zgled 39: Ja prej	29
Zgled 40: Sneg gre	29
Zgled 41: Hahaha ka je	30
Zgled 42: Ob 5 grem	30

Kazalo tabel

Tabela 1: Razlaga posameznih emotikonov	17
---	----

Kazalo slik

Slika 1: Govor Abrahama Lincolna.....	19
Slika 2: Harvey Richard Ball – avtor prvega rumenega obraza	20
Slika 3: Scott Fahlman – avtor prvega spletnega emotikona.....	20
Slika 4: Fahlmanovo sporočilo	21
Slika 5: Stena v veliki jedilnici, na katero sva kasneje prilepili plakate z emotikoni	31
Slika 6: Plakati z emotikoni.....	31
Slika 7: Plakat presenečenega emotikona v veliki jedilnici	32
Slika 8: Učenci si ogledujejo plakate	32
Slika 9: Plakati z emotikoni v mali jedilnici.....	33
Slika 10: Prazna šolska oglasna deska.....	34
Slika 11: Plakat natečaja za najboljši emotikon na šolski oglasni deski.	34
Slika 12: Plakat si ogledujejo učenci in starši	35
Slika 13: Zmagovalni emotikoni natečaja za najboljši emotikon.....	35
Slika 14: Učenci si ogledujejo zmagovalne emotikone.....	36
Slika 15: Prva nagrada natečaja za najboljši emotikon	41
Slika 16: Emotikon iz natečaja za najboljši emotikon.....	41
Slika 17: Emotikon, ki je sodeloval na natečaju za najboljši emotikon	42
Slika 18: Emotikon, ki se je potegoval za prvo mesto na natečaju za najboljši emotikon.....	42

1 UVOD

Emotikoni so grafične slike, s katerimi izražamo določena čustva. Mladostniki jih pogosto uporabljamo pri pisanju SMS-sporočil. Z njimi hitro in enostavno razkrijemo svoje počutje, uporabljeni so lahko kot sredstvo mehčanja ali pa prejemnika opozarjajo, da besedila ne sme brati dobesedno. Večina mladostnikov pojma emotikon ne pozna, saj je poznan pod drugimi izrazi, kot so smajli, smeško, mežik, čustven simbol ...

Namen raziskovalne naloge je predstaviti emotikone, ki jih mladostniki uporabljamo v SMS-sporočilih. Z emotikoni na izrazito gospodaren način z grafično upodobitvijo prikažemo svoje čustveno stanje, odnos do prejemnika ali predmeta obravnave, besedilo pa je s tem ekspresivno obarvano. Z njimi dodatno okrepimo povezovalno vlogo SMS-sporočil.

V nalogi sva predstavili, kako so emotikoni nastali, kdaj so jih prvič uporabili, kako so zgrajeni, kako pogosto se uporabljajo in kateri so najpogostejši. Zanimalo naju je, kakšen učinek imajo na ljudi, zato sva izdelali plakate in opazovali njihove odzive. Izvedli sva tudi natečaj za najboljši emotikon. Analizirali sva sporočilnost SMS-sporočil ter kako emotikoni dopolnjujejo pomen besedila.

Hipoteze:

1. Emotikone mladostniki uporabljamo v SMS-sporočilih.
2. Emotikoni dopolnjujejo pomen besedila v SMS-sporočilih.
3. Emotikoni pritegnejo pozornost osnovnošolcev.
4. Učenci razumejo sporočilnost emotikonov.

2 PREGLED OBJAV

Emotikone sva uvrščali v besedilne vrste in določevali pravopisne značilnosti. Pri tem sva si pomagali s Slovensko slovnico in Slovenskim pravopisom. Ker o emotikonih skoraj nič ni zapisano v knjigah, sva literaturo o njihovi zgodovini pridobili s pomočjo internetnih virov. Pri ugotavljanju namena, vpliva, uporabnosti emotikonov ter analizi jezika, ki se uporablja v SMS-sporočilih, sva si pomagali tudi z diplomskimi nalogami. Predvsem sva se naslonili na delo *SMS-besedilnost* avtorja Alena Mesarića.

3 METODOLOGIJA

Ker literature o emotikonih skoraj ni, sva morali o tem – koliko, kakšne in kdaj mladi uporabljajo emotikone – raziskati sami. Pomagali sva si z izvedbo natečaja za najboljši emotikon, pri katerem so učenci lahko izdelali emotikon po svoji želji. Zbirali sva tudi SMS-sporočila in s pomočjo njih analizirali pogostost in situacijo, pri kateri je uporabljen emotikon. Za ugotovitev, kakšen vpliv imajo emotikoni na ljudi, sva prilepili emotikone v šolsko jedilnico in opazovali odzive učencev. Pri raziskovalni nalogi sva uporabili naslednje metode raziskovanja:

- deduktivna metoda,
- induktivna metoda,
- metoda analize.

4 IZSLEDKI IN RAZPRAVA

4.1 Sodoben način komunikacije med mladimi

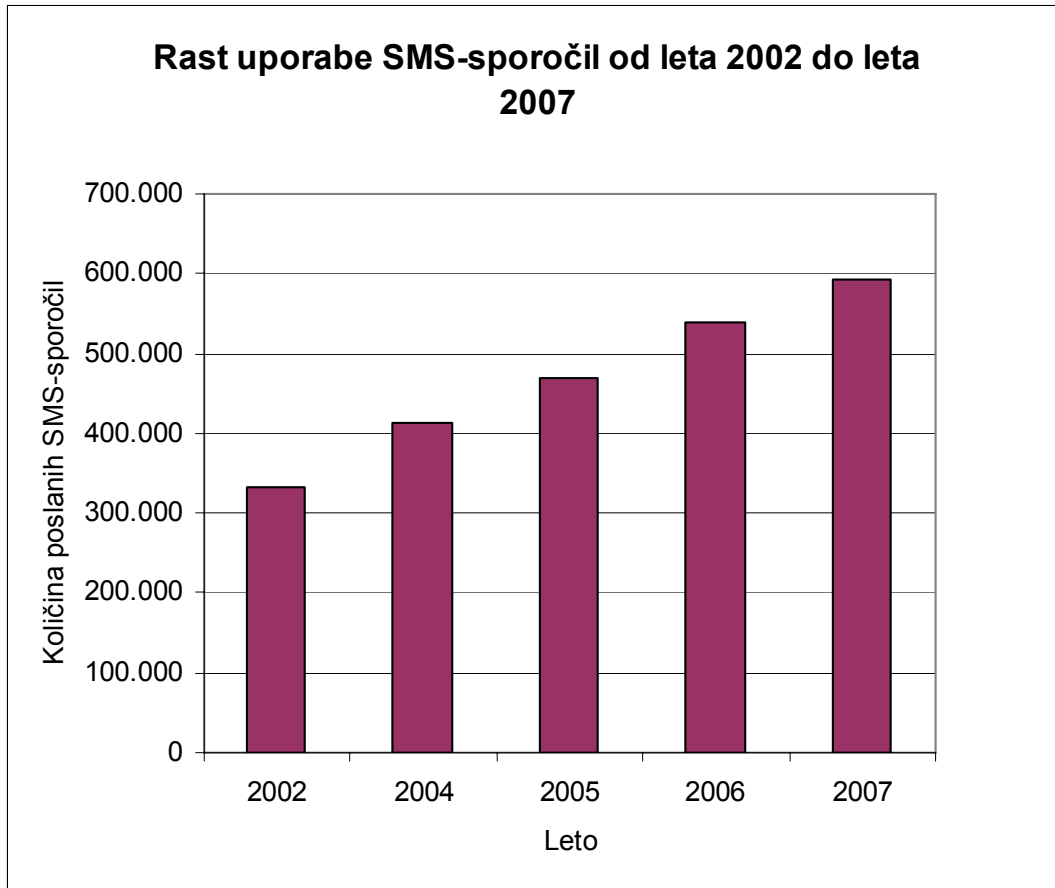
Med mladostniki se pojavlja nov način komunikacije, ki jo omogoča razvoj tehnologije. V dobi mobilnikov so postala popularna predvsem SMS-sporočila.

Komuniciranje z SMS-sporočili vzpostavlja obliko stika in pri tem odpira komunikacijski kanal, ki bi ga lahko opisali nekje med poklicati – poslati elektronsko sporočilo – ne vzpostaviti stika. Komunikacija preko SMS-sporočil je edini način komunikacije, pri katerem povemo nekaj, ne da bi povedali preveč (Kovačič 2007).

Pri komuniciranju preko SMS-sporočil gre za najbolj priljubljeno obliko posredovane interakcije (sprotne odzivnosti in izmenjave informacij), ki je več kot samo preprost prenos besedilnega materiala z enega mobilnega telefona na drugega; sporočila vključujejo tudi fotografije, zvočne datoteke, emotikone ... Ta prepričljiva in popularna oblika komuniciranja poraja vprašanje, kaj je tako zanimivega pri SMS-sporočilih. Dovolj zgovoren podatek je, da so relativno poceni in priročni. Omogočajo nam, da vzdržujemo stik s prijatelji in so obenem neopazni. Lahko smo ustvarjalni tudi v situacijah, ko druge oblike komuniciranja niso primerne: SMS-sporočilo lahko pišemo (in beremo), ko smo na avtobusu, med poukom, pozno ponoči. Omogočajo nam usklajevati vsakodnevne dejavnosti, izkazovati naklonjenost, hitro dobiti kratek odgovor na vprašanje ipd. Raziskovalci jih pogosto vidijo kot najbolj priljubljen medij za vzdrževanje prijateljskih omrežij, saj pogosto z njimi tudi zapolnimo dolgčas (Kovačič 2007).

Gledano z vidika odraslega opazovalca so SMS-sporočila na nek način čudna tvorba, relativno težko jih je napisati, saj na razpolago ni klasične tipkovnice ali druge naprave za pisanje. Sporočilo je omejeno na 160 znakov, ekrani za branje sporočil pa so majhni. Predvsem mladi pa smo SMS-sporočilo uspešno (p)osvojili. S pisanjem sporočil preganjamo dolgčas, utrjujemo prijateljstva in usklajujemo vsakodnevne dejavnosti. To nam zagotavlja tudi občutek varnosti, utrjuje in spreminja ustaljene oblike komunikacije. SMS-sporočilo smo omejili na včasih nečitljiv in utesnjen telegrafski stil, ki je jezikovno bolj soroden govoru kot pisanju. Pisanje SMS-sporočil preko mobilnega telefona je živ medij, ki se bo še nekaj časa obdržal kot oblika komunikacije.

Graf 1: Rast uporabe SMS-sporočil

Vir: [1, 2]

Rast uporabe SMS-sporočil se iz leta v leto zvišuje. Leta 2002 je bilo poslanih nekaj več kot 300 000 SMS-sporočil, do leta 2007 pa je to število naraslo na skoraj 600 000. Rast uporabe poslanih SMS-sporočil nam še dodatno pokaže, da se je skupaj z napredovanjem mobilno-komunikacijske tehnologije povečala tudi uporaba SMS-sporočil.

4.1.1 Splošno o komunikaciji

Sam pojem komunikacije se danes pojavlja v mnogih oblikah. Najpogosteje je predstavljen z medsebojno povezavo dveh točk, simbolov ali oseb. Komunikacija je orodje in način sporazumevanja. Če simboli, besede ali znanja eni strani v procesu komuniciranja niso razumljivi ali pa si jih ena stran napačno tolmači, pride do prekinitve komunikacijskega toka in do nerazumevanja [3].

Komunikacija je proces prenosa informacij z enega mesta na drugo, torej sporočanje in tvorjenje sporočil oziroma besedil. Komunikacijo lahko opazujemo z več vidikov. Levičnik (Šuster 2008) navaja različne vrste komunikacije:

- komunikacija, ki temelji na signalih in uporablja simbole kot nosilce pomenov ter njihove kombinacije,
- jezikovna in nejezikovna komunikacija,
- glasovna in neglasovna komunikacija,
- posredna in neposredna komunikacija glede na vključen prenosnik v smislu tehničnih in materialnih pripomočkov,
- enosmerna ali dvosmerna komunikacija,
- medosebna (med več osebami) in enoosebna (notranji govor).

SMS-sporočila sodijo med jezikovno in nejezikovno, posredno, dvosmerno komunikacijo. V SMS-sporočilih lahko uporabljamo tudi simbole, ki so nosilci pomenov.

4.1.2 Pojem SMS-sporočil

Storitev SMS (Short Message Service) je sposobnost pošiljanja in sprejemanja kratkih tekstovnih sporočil SMS na in z mobilnih telefonov ali terminalov.

SMS je storitev druge generacije mobilne telefonije in je bila zasnovana v prvi fazi GSM standarda. Domneva se, da je bilo prvo sporočilo poslano iz računalnika na mobilni telefon uporabnika digitalnega GSM omrežja Vodafone v Veliki Britaniji, in sicer decembra 1992. Med uporabniki mobilne telefonije se je uveljavila kot praktično nepogrešljiva storitev (Kušar 2002).

Storitve, ki temeljijo na kratkih SMS-sporočilih, ločimo na tiste, ki so namenjeni uporabnikom, in tiste, ki jih uporabljajo podjetja pri svojem poslovanju. SMS-sporočila so bila usmerjena predvsem na storitve, ki so bile namenjene uporabnikom. V zadnjem času pa se sporočilo SMS vedno bolj usmerja tudi na medorganizacijske trge (Kušar 2002).

SMS-sporočilo lahko opredelimo kot sredstvo obveščanja, ki za uporabnika opravlja več osnovnih funkcij:

- prejemanje naročenih ali zahtevanih informacij,
- prejemanje promocijskih in oglasnih sporočil,
- klepet,
- opozorila o prispeli internetni in glasovni pošti ali faksu,

- prejemanje logotipov, slikovnih motivov in zvonjenj za mobilni telefon,
- navadno dopisovanje med osebami,
- sporočilo z opozorilom o prispeli pošti različnih tipov na univerzalen poštni predal (Kušar 2002).

SMS-sporočila se razvijajo v skladu z razvojem mobilne telefonije in tehnologije podobno kot ostale storitve. Že sedaj lahko SMS-sporočila uporabljamo na različne načine. Tehnologija SMS-sporočil ne nudi več zgolj tekstovnih sporočil, temveč mobilni operaterji trgu že predstavljajo nove nadgradnje, ki vsebujejo poleg besedila tudi slike, zvoke in videoposnetke (Kušar 2002).

SMS-sporočila izkazujejo družbeno enakovredno in zasebno razmerje med sporočevalcem in prejemnikom, ki sta lahko nasprotnega ali istega spola, običajno enake starosti (prijatelji, partnerji, sošolci), izobrazbe in s tem z (domnevno) enakimi sporazumevalnimi izkušnjami.

Na različne načine SMS-sporočila pišejo tudi osebe v različnem odnosu. Osebe, ki so npr. v ljubezenskem odnosu, druga drugo ogovarjajo z različnimi intimnimi poimenovanji; z njimi izražajo svojo čustveno naklonjenost, nežnost, toplino, telesno bližino ... Izražanje čustvenega, zaupnega, zasebnega, intimnega odnosa med sporočevalcem in prejemnikom, ki sta lahko v medsebojnem prijateljskem, šolskem ali ljubezenskem odnosu, je stalnica večine mladostniških SMS-sporočil. Svoje počutje in svoj čustveni odnos do prejemnika ali predmeta obravnave sporočevalec izraža verbalno, lahko pa tudi z nejezikovnimi sredstvi (emotikoni ipd.). SMS-sporočila so z vidika njihovih tvorcev namerno močno čustveno (emocionalno) obarvana, saj jezikovni izbor sovпада z njihovo življenjsko naravnostjo (Mesarić 2005).

Pri komuniciranju v obliki SMS-sporočil gre za kombinacijo govorjenega ali pisanega jezika. Pisanje SMS-sporočil priredi besedilo v neko obliko pogovorne interakcije. Eden od znakov SMS-sporočil, ki govori v prid govorjenemu jeziku, je neposrednost v komunikaciji. Podobnost z govorom kažejo spontana sporočila v prvi osebi in to z omejenim številom oseb, ki jim primanjkuje formalnosti. Nasprotno je komunikacija z SMS-sporočili podobna pisanju v tem, da udeleženci v pogovoru niso fizično navzoči – sporočila so poslana osebi, ki je krajevno oddaljena. Pomembna je tako prostorska, kot tudi časovna oddaljenost – prejemnik lahko SMS-sporočilo odpre in prebere, kadar želi. SMS-sporočila lahko popravljamo, čeprav so orodja, ki to omogočajo nekoliko nerodnejša, kot npr. pri urejevalnikih besedil na osebem računalniku. Prav tako so SMS-sporočila bolj kratkotrajna kot klasična pisma. Kljub in zaradi zgoraj omenjenih značilnosti je ta oblika medsebojne komunikacije še vedno dvoumna. Sporočilo pošljemo z domnevo, da ga bo naslovnik v bližnji prihodnosti prebral in s tega vidika ne moremo upravljati z njegovo pozornostjo kot pri pogovoru. Druga dvoumnost se kaže v spontani naravi samega medija. Kot pri drugih oblikah pisanja, lahko tudi tukaj sporočilo uredimo, pregledamo vsebino, preden ga pošljemo. S tem se izognemo, da bi "izrekli" kaj nepremišljenega. Kljub temu lahko zaradi narave povsod prisotne mobilne

telefonije pošiljamo nepremišljena sporočila, ki imajo sicer to smolo, da jih lahko (ker so v obliki besedila) prejemniki tudi (omejen čas) hranijo. S tega vidika naj bi pri SMS-sporočilih upoštevali tudi zasebnost – so bolj zasebna kot pisma, ker je dostop do njih zavarovan z geslom uporabnika, ki jih lahko tudi za stalno zbriše (Kovačič 2007).

4.1.3 SMS-sporočilo kot darilo

Garfalk (Kovačič 2007) pojasnjuje, da je "teorija daril" vsekakor ena od razlag, zakaj so SMS-sporočila tako razširjena oblika komuniciranja. SMS-sporočilo v procesu medsebojnih izmenjav deluje kot darilo – če sporočilo pošljemo, pričakujemo tudi odgovor. Prav tako tudi ni bistvena njegova vsebina, saj ima takšno sporočilo že pomen – z njim prejemniku sporočimo, da mislimo nanj/nanjo. Johnsen po Maussu (Kovačič 2007) povzema tri osnovne vidike obdarovanja, in sicer: dolžnost dati, dolžnost sprejeti in dolžnost povrniti. Za delovanje družbenega sistema morajo biti vsi trije tudi izpolnjeni. Pri tem mora prejemnik prepoznati simbolično vrednost našega darila in z odgovorom ne sme čakati predolgo, saj bi to lahko pomenilo zavrnitev darila. Kljub temu da vsebina sporočila ni pomembna, je pomembno dejstvo, da se ta izmenjava dogaja. Dolžnost dati, sprejeti in vrniti poznajo vsi sodelujoči v komunikacijskem procesu; zavedajo se tudi sankcij, ki sledijo, če sistem oziroma proces razpade. SMS-sporočila nimajo nobene (ali zelo majhno) ekonomske vrednosti, zato ekonomski vidik darila ni pomemben; pomembnejše je dejstvo, da je darilo (sporočilo) poslano. S pošiljanjem ali sporočanjem vsebin preko mobilnega telefona izražamo prijateljstvo ali pripadnost. Če nam kdo pošlje SMS-sporočilo, ga moramo tudi vrniti; s tem izpolnjujemo svojo dolžnost in krepimo družbene vezi ter našo vključenost v neko družbeno skupino (Kovačič 2007).

4.1.4 Vrste besedil

Le Bodic (Mesarić 2005) pravi, da je z razvojem svetovnih omrežij mobilnih telekomunikacij postalo pošiljanje sporočil z mobilnih telefonov zelo priljubljen in zanesljiv način sporazumevanja s skoraj vsakomer, ob vsakem času in skoraj vsepovsod. Prav tako kot ostali načini sporazumevanja tudi storitev SMS-sporočil omogoča izmenjavo različnih vrst besedil. V besedila lahko vključimo različne jezikovna in nejezikovna sredstva za uspešnejše medsebojno sporazumevanje. Med ta sredstva lahko štejemo emotikone. Ker se je mobilna telekomunikacija dandanes že tako razvila, lahko opazimo, da je vsako besedilo namenjeno določeni uporabi. Tako kot pri drugih načinih sporazumevanja tudi storitev SMS omogoča izmenjavo različnih vrst besedil:

1. Umetnostna in neumetnostna besedila

Včasih umetnostna in neumetnostna besedila zelo težko ločimo, zato je obravnava besedil odvisna od vidika preučevanja. Umetnostna in neumetnostna besedila med seboj ločimo po preverljivost podatkov, praktičnemu namenu besedila in poudarjenost lepote vloge. Neumetnostna besedila govorijo o resničnem svetu (podatki so preverljivi) in imajo praktičen namen. Lepotna vloga je podrejena drugim vlogam. SMS-sporočila sodijo med neumetnostna besedila.

Ob treh prid pred novo 🤪.

Zgled 1: Neumetnostno besedilo

2. Govorjena in zapisana besedila

V slovenskem jeziku pišemo drugače kot govorimo. SMS-sporočila so kombinacija govornega in pisanega jezika, poleg tega pa lahko rečemo, da so tudi nadomestek za govorno sporazumevanje. V njih se odražajo značilne lastnosti govora, kot so spontanost, neposrednost, naravnost in individualnost. Sicer pa imajo SMS-sporočila več značilnosti govornega jezika, vendar se sogovorniki niti ne slišijo niti ne vidijo, zato lahko manjkajoče neverbalne elemente nadomestimo z emotikonom. Sporočevalec tvori SMS-sporočilo s pomočjo tipkovnice in digitalnega zapisa besedila na zaslonu mobilnega telefona, tj. tako imenovanega vidnega prenosnika. Prav tako se po vidnem prenosniku SMS-sporočila tudi sprejemajo.

Caw. Te lahka neki vprašam? 🤔

Zgled 2: Zapisana besedila

3. Enogovorna in dvogovorna besedila

Enogovorno in dvogovorno besedilo se ločita po tem, da pisec enogovornega besedila ne pričakuje odziva naslovnika, tvorec dvogovornega besedila pa od prejemnika ne samo, da pričakuje odgovor, ampak ga sam k temu tudi poziva. Lahko pa tudi sam odgovarja na prejšnje sporočilo svojega sogovorca. SMS-sporočila so lahko tako pobudna kot tudi odzivna; čeprav pobuda ni vedno jasno izražena in odziv ni pričakovan, vedno obstaja možnost, da prejemnik odgovori s svojim sporočilom. SMS-sporočila so torej dvogovorna besedila.

A: Haj. kako si? kaj počneš? a gremo na drink? 🤔

B: Hojla. uredi sm 😊. pa ti? drgač pa mal tv gledam. za drink bi se pa dalo zmenit.

Zgled 3: Dvogovorno besedilo

4. Subjektivna in objektivna besedila

Subjektivna besedila so tista besedila, v katerih sporočevalec izraža sebe in svoje osebno mnenje o izrečenem ali do prejemnika. SMS-sporočila so v večini subjektivna, saj tvorec SMS-sporočila izraža svoje mnenje in svoja čustva. Prav tako pisec sporočila z emotikonom izraža svoje čustveno razpoloženje. Objektivna besedila pa so tista, v kateri tvorec ne dodaja svojega mnenja in podaja le stvarne in preverljive podatke.

Sam je biu pa dober film dans v kinu. 😊 an?

Zgled 4: Subjektivno besedilo

5. Zasebna in javna besedila

SMS-sporočila so po navadi namenjena točno določenemu prejemniku (prijatelju, sošolcu ...) ali skupini. Kadar nagovarja skupino ljudi, sporočevalec sicer pošlje sporočilo na mobilni telefon samo eni osebi, za katero predvideva, da je v družbi več tudi sporočevalcu znanih ljudi, katerim želi posredovati informacijo. Zato gre v večini primerov SMS-sporočil za zasebna besedila. Javna besedila so namenjena večjemu krogu naslovnikov. Med javna besedila štejemo tako imenovana verižna pisma, oglase, ipd, saj so namenjena širjenju preko storitve SMS-sporočil različnim prejemnikom.

Prid dans ob 4 pred moj blok. 😬 ti mam velik za povedat.

Zgled 5: Zasebno besedilo

6. Uradna in neuradna besedila

Odnos med sogovornikoma je lahko enakovreden ali neenakovreden. Kadar gre za enakovreden način sporazumevanja, je rezultat neuradno besedilo. Kadar govorimo o neenakovrednem načinu, gre za to, da ima eden izmed sogovornikov višjo družbeno vlogo. Torej je to uradno besedilo. SMS-sporočila, ki si jih pošiljamo mladostniki med seboj, so neuradna besedila. Tudi emotikone pogosteje vsebujejo sporočila v neuradnih besedilih, čeprav se vse pogosteje vrivajo tudi v poslovni svet.

Cuj lejga ka te delas? prides malo kosarko bincat? 😊

Zgled 6: Neuradno besedilo

7. Praktičnosporazumevalna besedila

SMS-sporočila, ki sva jih raziskovali, so bila napisana med prijatelji; torej so bili sporočevalci in prejemniki v enakovrednem družbenem razmerju. Mladostniki v SMS-sporočilih razodevajo vsakdanje teme, podatki pa so izraženi na subjektiven način. Besedila so pristna, spontana, inovativna ter vzbujajo občutek živosti in govornosti. Taka besedila so torej praktičnosporazumevalna.

Dons mam norijo 😞 pa ob 17 se tamala pride. pol pa ne vem

Zgled 7: Praktičnosporazumevalno besedilo

8. Prikazovalna, zagotovljalna, vrednotenjska, čustvena, pozivna, poizvedovalna, povezovalna in izvršilna besedila

Bešter (Mesarić 2005) glede na sporočilni namen loči naslednja besedila:

- prikazovalna (sporočevalec jih je tvoril zato, da bi naslovnik zvedel tisto, kar že ve on),
- zagotovljalna (sporočevalec jih je tvoril zato, da bi verjel tisto, kar verjame on),
- vrednotenjska (sporočevalec jih je tvoril zato, da bi naslovnik sodil o čem tako, kot sodi on),
- čustvena (sporočevalec jih je tvoril zato, da bi naslovnik doživljal stvarnost ali sebe tako, kot jo doživlja on),
- pozivna (sporočevalec jih je tvoril zato, da bi naslovnik naredil tisto, kar želi sporočevalec),
- poizvedovalna (sporočevalec jih je tvoril zato, da bi od naslovnika dobil določene podatke),
- povezovalna (sporočevalec jih je tvoril zato, da bi z naslovnikom navezal ali ohranil osebni stik),
- izvršilna (ko jih sporočevalec izgovori/napiše, s tem povzroči spremembe v družbeni stvarnosti).

Meniva, da mladostniki pišejo SMS-sporočila prijateljem, sošolcem, staršem, da bi z njimi ostali v osebni stiku. Glasser (Mesarić 2007) navaja, da so SMS-sporočila namenjena povezovanju, saj s svojimi bližnjimi ohranjajo medsebojni odnos, ki predstavlja osnovno izhodišče, da lahko zadovoljujejo svojih pet osnovnih potreb, in sicer: preživetje, ljubezen in pripadnost, svoboda, zabava, moč. Ostali sporočilni nameni, kljub temu da jih v besedilih lahko prepoznamo, v SMS-sporočilih niso v ospredju.

Ha ha. :) Se bomo zmenl,dans je sele sreda.a grema dans mal po stacunah???

Zgled 8: Povezovalno besedilo

9. Obveščevalna, opisovalna, pripovedovalna, razlagalna in utemeljevalna besedila

V SMS-sporočilih je mogoče najti prvine posameznih slogovnih postopkov, vendar se nikjer v besedilu ne izražajo dominantno in konstantno.

4.1.5 Jezik SMS-sporočil

Za še boljše sporazumevanje so uporabniki forumov in pisci SMS-sporočil ustvarili nekakšen poseben jezik, ki je nekakšen mobilni »žargon«. Predvsem mladi smo postal zelo spretni v izmišljanju svojega, pogosto skrivnega jezika. V obtoku je veliko besednih okrajšav, novih izrazov in drugih elementov, ki naredijo SMS-sporočilo zelo ustvarjalno.

Pri mobilni telefoniji lahko opazimo spodbujanje vizualnega sporazumevanja in vpliv nastanka novih besedilnosti. Predvsem se pojavlja poenostavitev oziroma gospodarnost v dvogovorih ali drugače imenovanih SMS-sporočilih. Zaradi tehničnih možnosti storitev SMS, predvsem omejenega števila znakov, ki jih lahko uporabimo v enem SMS-sporočilu, se pojavlja gospodarnost. Torej lahko rečemo, da se potreba po poenostavitvi pojavlja predvsem zaradi tehničnih možnosti, ki nam jih ponujajo proizvajalci mobilnih telefonov. Uporaba vrste oz. načine gospodarnosti v SMS-sporočilih je odvisna od časa in kraja (Mesarić 2005). Pri mladostnikih pa se poleg tega pojavlja tudi nekakšna potreba po kratkem sporočanju, saj želimo s tem pokazati odstopanje od norme in hkrati izraziti čustvenost. Ob vsem tem pa nas oblikovanje takšnih besedil tudi zabava.

Gospodarnost ima svoje značilnosti, spodaj so navedene najpogostejše:

1. Dogovorjene ali ustaljene okrajšave:

- besed: slo "slovenščina"; zgo "zgodovina"; min "minute",
- tipičnih besednih zvez: LP "lep pozdrav",
- stavčnih zvez: RTM "rad(a) te imam; nvm "ne vem".

Nwm ce bom lahka 😊 ce pa pridem bom vrjetno par min zamudila. LP

Zgled 9: Okrajšave v SMS-sporočilih

2. Kratice: sms/SMS-ov, CD/cdje, CE/ce.

Ko bos v CE mi posli sms da ti prnesem CD 😊

Zgled 10: Kratice v SMS-sporočilih

3. Izrabljanje fonetične vrednosti številskih (ju3 "jutri", mi2 "midva", oni2 "onidve") in drugih splošnih (€ "evro", & "in", 100% "stoodstotna") simbolov za krajšanje besed.

Ju3 js vrjetno delam :) sam se nism 100% drgac ne bo €

Zgled 11: Števila in simboli v SMS-poročilih

4. Raba uveljavljenih krajšav iz medmrežnih pogovorov: miss u " angl. miss you → pogrešam te"; ql "angl. cool → dobro, prav, lepo"; CYA "angl.see ya, see you → adijo, se vidiva kasneje"; LOVE YAA "angl. love ya; (I) love you →ljubim te".

dragi kje se skrivas? =] nic se ne pustis videt. miss u. ayd lepo se mej. LOVE YAA.

Zgled 12: Krajšave iz medmrežnih pogovorov v SMS-sporočilih

5. Števniki se praviloma zapisujejo s števki.

Ej ka bi se lahk doble namest ob 4 ob 5 kr je prslo do spremembe in mam js 2 uri vaj. sej boma pa mal pohitele pa u 1 urci nardile kar je treba. odp. ce ti je ql :D

Zgled 13: Števke v SMS-sporočilih

6. Vpeljava emocionalne ikonografije (emotikoni) za izražanje sporočevalčevih čustev in razpoloženja, druga funkcija uporabe pa je zgolj estetska.

seveda da sem 😊 ampk nism ziher da bo tak rezultat ko sem pričakovala 😡

Zgled 14: Emotikoni v SMS-sporočilih

7. Zanemarjanje ločil in odprava nestičnosti.

Hay kak si.upam da si nardiu kar sma se zmenla 😊 no lepo se mej.čauuč

Zgled 15: Ločila v SMS-sporočilih

8. Posnemanje prvin govornega jezika.

Čuj nwm še točno a bom lahk pršla al ne. ko zvem ti povem. 😊 CYA

Zgled 16: Posnemanje govora v SMS-sporočilih

V SMS-sporočilih je odstopanje od pravopisnih pravil pogosto. To se kaže zlasti v odsotnosti večine ločil in velike začetnice ter v neupoštevanju nekaterih drugih pravopisnih načel, ki so sicer značilna za oblikovanje pisnega besedila. Sporočevalec v SMS-sporočilih teži h gospodarnosti jezika, jezikovni svobodi in rabi jezikovnih inovacij.

V SMS-sporočilih najdemo naslednje pravopisne značilnosti:

1. Posamezne povedi niso zaznamovane s končnim ločilom, njihovo mesto lahko zasede emotikon.

Hej 😊 kak si kaj & kak gre u soli :D S kirim busom prides v velenje da te pocakam na postaji :P komi cakam da te objamem 😊 lepo bodi. Rtm :**

Zgled 17: Emotikon nadomešča ločila v besedilu

2. Izpust vejice med deli sporočila.

ali mi lahko prineseš še zvezek od matematike da si prepisem snov ker bom vprašana :S Hvala! ;**

Zgled 18: Izpust vejic v besedilu

3. Levostična ločila (., !, ?,) so praviloma zapisana tudi desnostično, znamenja (&, %) in števke so zapisane stično.

Lubi ju3 ob 5 na parkingu.Komi čakam da te vidim!rm*

Zgled 19: Stičnost nekončnih ločil, znamenj in števk

4. Raba dveh (..) ali štirih pik (...) za izražanje zamolka.

Alo mala 😊 se te bo dalo kaj videt...pogrešam te že.. 😞 jutri če maš cajt bi se lahk na enmu kofetku doble ;) javi mi ;**

Zgled 20: Raba pik v besedilu

5. Pisanje lastnih, stvarnih in zemljepisnih imen in prve besede z malo začetnico.

v nedeljo grem najprej v maribor pol pa se k petri v cele. te povabim zraven ce zelis 😊.

Zgled 21: Mala začetnica v besedilih

6. Raba sičnikov namesto šumnikov.

OJ! Ka delas miska :P js sm na caju s prjatlu in uzivam 😊. sam tebe pogresaam 😊.

Zgled 22: Nadomeščanje šumnikov s sičniki v besedilu

7. Pisanje celotnega besedila skupaj (brez presledkov).

hay!kakosimi?kajdelas?jssmprisladomovinsmsespocila.zdjpanatrening;)fsm;**

Zgled 23: Besedilo brez presledkov

Z določenimi pisnimi znamenji (emotikoni) lahko tvorec izraža tudi nebesedne značilnosti, sicer spremljevalne značilnosti govornih besedil, za katere je veljalo, da jih praviloma ne moremo grafično prikazati. Vsa sredstva so v vlogi ekspresivnega barvanja besedila. Ker je slovnična pravilnost večini sporočevalcev tuja ali pa se jim zdi upoštevanje pravil odveč, je lahko razumevanje SMS-sporočila včasih precej naporno in zapleteno, še posebej, če pišemo sporočilo osebi, ki je starejša ali preprosto z njo nimamo enakih sporazumevalnih izkušenj.

4.2 Emotikon – neverbalno sredstvo sporočanja

Poznamo dve vrsti sporazumevanja, in sicer verbalno in neverbalno. Neverbalna oblika sporazumevanja je oblika, kjer ne uporabljamo besed, temveč svoje sporočilo oblikujemo s pomočjo drugih znakov, in sicer s posameznimi gibi, gestami, kretnjami rok, veliko vlogo pa ima tudi obrazna mimika.

Neverbalno sporazumevanje je dodobra prepleteno z jezikom, prav tako je le ta močno odvisen od neverbalnih sredstev, za katere ni obvezno, da vedno spremljajo verbalno izražanje in mu dajejo posamezne poudarke. Neverbalno sporazumevanje lahko ima tudi samostojno sporazumevalno vlogo.

Z jezikom lahko najboljše sporočimo informacije o zunanjem svetu. Neverbalno sporočanje pa je izražanje osebnih občutij, čustev, odnosov do drugih in čustvenih stanj. Čeprav je med neverbalnim sporočanjem in jezikom velik razlika, se med seboj zelo dobro dopolnjujeta, in sicer neverbalno dopolnjuje verbalno izražanje.

Kadar pa sporočila pišemo oziroma jih sporočamo prek interneta ali SMS-sporočil, sogovorec ne more videti našega obraza, zato sporočilo deluje pusto – povsem brez občutij, poudarkov, barve in višine tona. Da pa bi se te neprijetnosti, ki lahko povzročijo pravo zmedo, rešili, so izdelovalci mobilnih telefonov in upravitelji forumov ter računalniških programov začeli dodajati med tehniške možnosti uporabo emotikonov ali tako imenovanih »smeškov«. S pomočjo emotikonov se sogovornika boljše razumeta oziroma lahko avtor besedila bolje izrazi svoja čustva ter počutje. Tako ne pride do zmede, besedilo pa je zato tudi bolj pestro in zanimivo.

4.2.1 Kaj je emotikon?

Beseda emotikon v slovenskem prostoru ni med najbolj poznanimi, zato bi bilo pričakovati, da bi bila razložena v katerem izmed slovarjev. Iskali sva jo v SSKJ, Slovenskem pravopisu in Slovarju tujk, vendar brez uspeha. Veliko ljudi te besede ne pozna (čeprav razumejo njen pomen, ko jim razloživa, da je to pravzaprav »smeško«) in pri razlagi bi jim v pomoč prišli ravno ti slovarji. Tukaj se torej odpira vprašanje, zakaj beseda emotikon v teh slovarjih ni razložena.

V slovenščini poleg izraza emotikon poznamo in uporabljamo še pojme čustveni simbol, smejko, smeško, smajli, migetalček, leban, znedko.

Praprotnik pravi, da lahko čustva opišemo besedno, poleg tega pa so zelo pogosti tudi grafični znaki, tako imenovani emotikoni. Poudarja, da so »tovrstne simbolne reakcije pravzaprav nujne, saj izjave same na sebi ne pomenijo dovolj in ne kažejo čustvenega stanja govorca/govorke«.

Marn (Žvikart 2008) navaja, da so emotikoni kombinacije ločil, ki so oblikovani na način, da prikažejo določene obrazne izraze, ki naj bi prispevali k bolj osebnemu dožemanju pisnih sporočil.

Gregová (Žvikart 2008) razlaga pojem emotikon kot »znak v elektronski komunikaciji, ki kaže izražanje čustvenih odnosov sporočevalca in prejemnika – najpogosteje čustvenega stanja (smeh, jeza, odklonilnost ipd.)«.

Emotikoni predstavljajo obliko parajezika, ki se je rodil v e-mail sporočilih, oglasnih sporočilih in spletnih klepetalnicah. Torej lahko rečemo, da je ta oblika parajezika pripomogla k popularnosti emotikonov, ki so bili ustvarjeni že v daljni preteklosti [4].

Oxfordov etimološki slovar (2004) pojasnjuje nastanek angleške besede emoticon z združitvijo besed emotion (angl. čustvenost, čustvo) in icon (angl. ikona).

Emotikoni so oblikovani iz ločil, dejansko so kombinacija različnih ločil, ki so oblikovana tako, da na poseben način prikažejo obrazne izraze. S tem nam pomagajo boljše razumeti in dojeti pisna sporočila. Sicer pa lahko rečemo, da so emotikoni znaki, ki pomagajo izražati čustvene odnose oziroma čustvena stanja, npr. smeh, jezo ali odklonilnost. Najpogosteje lahko emotikone zasledimo na internetnem področju. Zmeraj pogosteje pa se pojavljajo tudi v SMS-sporočilih, kjer so ena izmed najvidnejših lastnosti pisnega sporazumevanja. Njihov namen je posnemanje glasu, tona ter obraznih izrazov, ki jih na drugačen način prek pisnega komuniciranja ne moremo zaznati pri sogovorniku. Emotikone pogosto uporabljamo, ker nimamo dovolj časa za iskanje pravih besed, s katerimi bi izrazili želeno, zato nam je uporaba združenih znakov in simbolov v veliko pomoč.

Tabela 1: Razlaga posameznih emotikonov

😊 ali :) ali =] ali =) ali 😊	veselje, razveselil/a si me
😞 ali :(ali :[ali =[ali 😞	žalost, potrto
😲 ali :O ali =O ali 😲	presenečenost, začudenje
😜 ali ;) ali ;]	mežik, igrivost
😕 ali :S ali =S	zmedenost, nejasnost
:'(ali 😞	jok, jočem se
:* ali =* ali **: ali =** ali 😊	poljub, poljubček
😄 ali :D ali 😄	velik nasmeh, smeh, navdušenost
😬 ali :P ali =P ali 😬	kazanje jezika, nagajivost, šaljivost
=/ ali :/ ali 😞	razočaranost
<3 ali ❤️	srce, srček

😬 ali :\$	zadrega, nerodno mi je, sramežljivost
;* ali 😘	mežikajoči poljubček
</3 ali 💔	strto srce
-.-" ali 😏	naveličanost, dolgočasnost
🤡 ali :o)	klovn
😴 ali)	zaspan emotikon, utrujen sem
😡 ali :@	jeza, razjarjenost
:x ali 💋	francoski poljub
B-) ali 😎	očalar

4.2.2 Razvoj in pomen emotikona

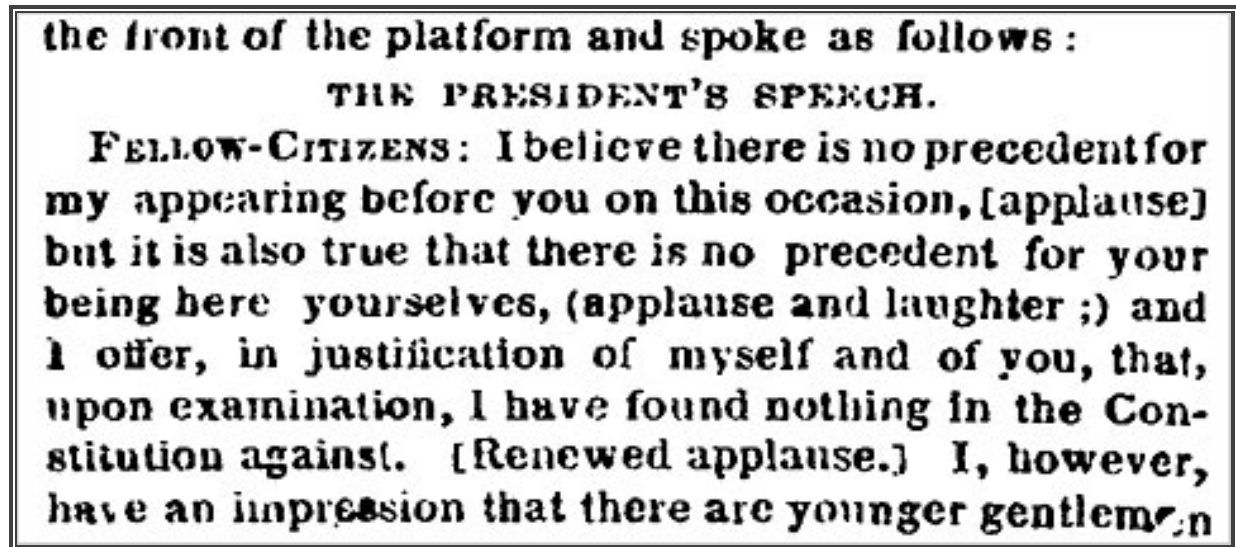
Emotikoni SMS-sporočila prav gotovo popestrijo. Z njihovo pomočjo lahko izrazimo čustva, odnos do prejemnika ali obravnavanega predmeta. S tem celotno besedilo ekspresivno obarvamo. Velikokrat lahko z njimi okrajšamo ali nadomestimo daljša besedila ali opise. Vendar nimajo vedno te vloge, včasih so v besedilu samo za to, da sporočilo zglada bolj zabavno, razgibano in privlačno. Prav tako niso vedno le grafični prikazi naših čustev, kar pomeni, da njihove odsotnosti ne smemo vrednotiti s pomanjkanjem čustev sporočevalca ali za izražanje brezčutnosti. Ob uporabi emotikonov tudi ne moremo zagotoviti, da sporočevalec, ki npr. uporablja emotikon veselja, to tudi resnično občuti.

Kljub toliko različnim emotikonom imajo nekateri več pomenov oz. jih ljudje različno razumejo. Npr. poljub (:*) lahko pomeni prijateljski poljubček ali ljubezenski poljub med dvema partnerjema. Lahko pa dodamo več zvezdic, v tem primeru pomenijo več prijateljskih poljubčkov ali pa intenzivnost ljubezni (Mesarić 2005).

Emotikoni so bili ustvarjeni že precej časa nazaj, njihova uporaba pa je ob napredovanju mobilno-komunikacijske tehnologije narasla predvsem v današnjem času.

Emotikone povezujejo s hieroglifi, ki so jih uporabljali pred 1000 leti in jih zato imenujmo tudi hieroglifi 21. stoletja ali hieroglifi današnje generacije [5].

Zgodovinarji domnevajo, da so emotikone uporabljali v času pisanja govorov Abrahama Lincolna (1862). V teh časih so dajali velik poudarek na kakovost Abrahamovega govora. Obstaja možnost, da so pospešili uporabo emotikonov celo stoletje prej, preden so se le ti pojavili v video tehnologiji [6].

Slika 1: Govor Abrahama Lincolna [6]

Zgodovinski časopisni strokovnjaki so v to prepričani, odkar so našli pri digitalnem arhiviranju podjetja Proquest primer na stran obrnjenega smeška, ki je mežikal. Ta obraz je bil v časopisu New York Times pri prepisih govorov predsednika podjetja Lincolna. Toda nekateri drugi zgodovinarji se z njimi ne strinjajo in menijo, da sta podpičje in oklepaj skupaj le tiskarska napaka ali pa kakšna takratna slovnična pravilnost. Leta 2004 so v Proquestu razpisali ustvarjalno nalogo za študente, ki naj bi zgodovinsko različico časopisov poustvarili v študentsko različico. Ekipo, ki se je lotila tega dela, je preiskala arhive od The New York Times, The Los Angeles Times, The Wall Street Journal, The Washington Post and The Christian Science Monitor in našla 5000 primerov, ki potrjujejo teorijo zgodovinskih časopisnih strokovnjakov [6].

Slika 2: Harvey Richard Ball – avtor prvega rumenega obraza [7]

Prvi rumeni obraz oz. emotikon je leta 1963 narisal solastnik družbe za marketing in odnose z javnostjo v Worcesteru Harvey Richard Ball. Razlog za ilustracijo tega emotikona je bilo naročilo podpredsednik društva, ki je želel, da se ustvari prikupna grafična rešitev za pomiritev napete situacije, ki je nastala zaradi spora med dvema društvoma, ki sta se združila [4].

V članku za Sunday Sun je Ralph Reppert's maja 1967 povedal: »Veliko ljudi piše pisma z močnimi izpovedmi, toda moja teta Ev je edina oseba, za katero vem, da v pismu napiše tudi izraz na obrazu. Ta njen znak izgleda takole: . Predstavljal naj bi jezik na njenem licu.« [8].

Leta 1979 bi se naj pojavil prvi emotikon, vsaj tako je mislil Kevin Mackenzie, ki ga je takrat prvič uporabil. Zgledal je takole: . Predstavljal pa naj bi obraz z jezikom [9].

Slika 3: Scott Fahlman – avtor prvega spletnega emotikona [8]

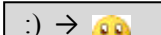
Ni povsem jasno, kdo naj bi prvi uporabil emotikon v spletni komunikaciji. Septembra 1982 naj bi bil to Scott Fahlman, ameriški profesor informatike na pittsburški univerzi Carnegie Mellon. Leta 2002 je bilo njegovo sporočilo preverjeno. Fahlman je v sporočilu predlagal rabo dveh emotikonov, in sicer tistega, ki izraža veselje, in tistega, ki izraža žalost. To lahko jasno vidimo v kopiji njegovega sporočila [10].

```
<19-Sep-82 11:44 Scott E Fahlman :)
From: Scott E Fahlman <Fahlman at Cmu-20c>
I propose that the following character sequence for joke markers:
:-)
Read it sideways. Actually, it is probably more economical to mark
things that are NOT jokes - given current trends. For this, use
:-(
```

Slika 4: Fahlmanovo sporočilo [10]

Emotikoni so se najprej začeli uporabljati v internetnih načinih komunikacije (klepetalnice, E-mail sporočila), kasneje pa so postali neizogibni tudi v SMS-sporočilih. Lahko bi celo rekli, da so v zadnjih letih doživeli pravi »boom« in dosegli visoko raven popularnosti. Danes se jim skoraj ne moremo več izogniti, za kar gre zahvala vsem ponudnikom mobilnih telefonov, ki so začeli emotikone dodajati med osnovne tehnične možnosti mobilnih aparatov. S temi simboli so olajšali pisanje daljših besed oz. opisov.

4.2.3 Zgradba emotikona

Emotikoni v SMS-sporočilih so sestavljeni iz ločil, črk in drugih pisnih znamenj, toda večina današnjih mobilnih telefonov vse te znake že samodejno pretvarjajo v slikovne znake in simbole, kar je velika prednost, saj nam slikovni znak pomaga pri boljši predstavi čustev, ki naj bi jih emotikon opisoval.

Primeri posameznih sestav emotikonov:

1. Samo ločilo

Aloo. Lejo a greš na kafe? Js rabim en kafe nujnoo drgač bom umrlaa :)

Zgled 24: Emotikon iz ločil

2. Ločilo in črka

Ufff ja ti pa pridna. :D haha. nič no lepo bod pa pobolši se :P

Zgled 25: Emotikon iz ločila in črke

3. Ločilo in drugo pisno znamenje

Dragi nič več se ne spovneš na mene =(no se pa vsaj js na tebe. no lepo se mej. nič nebom mela proti če kej pokličeš. ajde čauči :*

Zgled 26: Emotikon iz ločila in znamenja

4. Samo druga pisna znamenja

Juuuuuu. komaj čakam da te vidim. dobiš tisoč lubčkov =* no uživaj.

Zgled 27: Emotikon iz znamenj

5. Barvna znamenja

Lejo lahka pridem 😊 tk da nj se pripravijo da boma mi2 skupi 😋

Zgled 28: Barvni simbol

4.2.4 Vizualno zaznavanje barvnih emotikonov

Poznamo barvne emotikone oziroma barvna znamenja. Najbolj pogosto se pojavljajo v rumeni in oranžni barvi, to so predvsem emotikoni, ki izražajo veselje. Z napredkom tehnologije pa so vse bolj pogosti tudi v drugih barvah, npr. v zeleni (zavistni, nežni in sramežljivi emotikoni), rdeči (jezni in razjarjeni emotikoni), vijolični (radostni emotikoni in emotikoni, ki izražajo domišljijo) ... Vsak odtenek barve ima svoj psihološki pomen. Že prvi pogled na barvni emotikon v SMS-sporočilu lahko v nas vzbudi čustva, zaradi njihove vpadljive barve pa dobi SMS-sporočilo ne samo vsebinski in čustveni, temveč tudi estetski videz.

 Rumena je barva sonca, svetlobe, optimizma. Predstavlja srečo, sončen dan in poživi telo in duha, zato rumeni emotikoni predstavljajo predvsem veselje in srečo. Prvi »smeško« je bil rumene barve. Večina emotikonov, ki izražajo topla čustva, so v tej sončni barvi.

 Oranžna barva razglša veselje do življenja, saj je mešanica rdeče (toplota) in rumene (življenje). Je sproščujoča barva, ki nas osvobodi samopomilovanja, pomanjkanja samozavesti in občutka manjvrednosti.

 Rdeča je močna barva, ki simbolizira strast, vitalnost, ambicijo in lahko pomaga pri obvladovanju negativnih misli. Emotikoni z rdečo bravo ponavadi izražajo jezo in razjarjenost.

 Modra je barva miru in harmonije, zato deluje zelo sproščujoče, hkrati pa je tudi zelo priljubljena barva. Je barva zrelosti, razumskosti, visokih vrednot, natančnosti, sposobnosti. Emotikoni v modri barvi kažejo predvsem na žalost, potrnost ali presenečenost in začudenje.

 Zelena je najbolj naravna barva in simbolizira harmonijo. Po tej barvi največkrat posegajo sramežljivi in nežni ljudje. Zeleni emotikoni predstavljajo zavist, nežnost in sramežljivost. [11].

4.3 Besedilnost SMS-sporočil

V raziskovalni nalogi sva se osredotočili na emotikone v SMS-sporočilih. V ta namen sva zbirali SMS-sporočila, ki sva jih dobili od prijateljev. Prosili sva jih, naj sporočila prepisejo in pri tem ne spreminjajo vsebine. Zbrali sva 104 sporočila, med njimi je bilo 78 sporočil, ki so vsebovala emotikon, in 25 brez čustvenih simbolov. V raziskavo sva vključili le SMS-sporočila, ki so vsebovala emotikone. Ta SMS-sporočila sva podrobno pregledali in analizirali. Nato sva izbrali 14 sporočil in predstavili, kako emotikoni učinkujejo in vplivajo na sporočilnost v posameznem SMS-sporočilu. Ugotovili sva, da so emotikoni in sleng med najstniki zelo priljubljeni in pogosto uporabljeni. S tem sva potrdili hipotezo, da najstniki pogosto uporabljajo emotikone, ki povedo več kot besede same.

Zgled 29: Hej

Zgled 30: Ne dragi

Sporočevalec pozdravi in z emotikonom 😊 ponazori veselje, da je v kontaktu s prejemnikom. Nato prejemnika povpraša, kako je, in mu sporoči, da mu mora nekaj povedati. Uporabi emotikon, s katerim izrazi šaljivost. Ob slovesu prejemniku z emotikonom pošlje poljub, namesto da bi to izrazil z besedami. Emotikon na koncu besedila je sestavljen iz ločila in pisnega znamenja. Opazimo lahko tudi uporabo levostičnih ločil in pisanje sičnikov namesto šumnikov.

Pisec SMS-sporočila najprej prejemniku odgovori, da njegov/njen partner dela in je zato ni mogel spremljati na nek dogodek. Namesto njega je šla poleg sporočevalca prijateljica Petra. Pove mu tudi, da odhaja domov in doda emotikon, s katerim izrazi veselje ob vrnitvi. Nato mu sporoči, da naslednji dan pride, kot sta se že dogovorila. Na koncu mu pošlje poljub z emotikonom, namesto da bi to izrazil z besedami. Emotikoni, ki so uporabljeni, so sestavljeni iz ločila in drugih pisnih znamenj, pisec SMS-sporočila pa je uporabil tudi barvni emotikon. V besedilu so izpuščene vejice, namesto šumnikov pa so uporabljeni sičniki.

Zgled 31: Po čevle

Sporočevalec je moral opraviti nek nakup in ker je to uspešno izvedel, prejemniku sporoči to veselo novico in doda emotikon. S tem pokaže veselje zaradi opravljenega dejanja. Nato pove, da je prijateljici Ani kupila čevlje, ter sporoči, da je njej partner res priden. Ob tem izrazi z emotikonom 😊 veselje. Obljubi tudi, da ga bo ljubkovala. Z emotikonom 😊 izrazi šaljivost. Vsi emotikoni, ki so uporabljeni, so barvna znamenja. Lastno ime je zapisano z malo začetnico, šumnike pa zamenjajo sičniki.

Zgled 32: Haha

Sporočevalec SMS-sporočilo začne s smehom, ki ga izrazi z besedami »haha«. Nato zaradi začudenja nad neko žensko, ki je nanj/nanjo kričala, uporabi emotikon z odprtimi usti in s tem ponazori svoje veliko začudenje in presenečenje. Prejemniku potoži o neljubem dogodku, ki je nastal zaradi osebe, ki je nekomu nekaj izdala. Emotikoni so sestavljeni iz samih ločil, uporabljeno pa je tudi barvno znamenje. Nekatere povedi so zaključene s končnim ločilom, nekatere pa z emotikoni.

Zgled 33: Hei kxi?

Takoj za pozdravom sporočevalec uporabi emotikon 😊, s katerim izraža svoje veselje ob kontaktu s prejemnikom. Nato ga povpraša, kako je in kaj počne. Postavi mu vprašanje, kako je bilo na treningu, ob tem uporabi emotikon, ki kaže jezik. S tem doda učinek šaljivosti in rahle nagajivosti. Emotikoni, ki so uporabljeni, so barvna znamenja. Na mestu šumnikov so postavljeni sičniki. Povedi so zaključene z levostičnimi končnimi ločili.

Zgled 34: Hei

Pisec SMS-sporočila prejemnika najprej prijateljsko pozdravi. Takoj za tem mu postavi vprašanje, če gresta popoldne v center, ker si pošiljatelj želi ogledati čevlje. Z emotikonom izrazi svoje veselje in navdušenost nad obiskom trgovine s čevlji. Ta emotikon je barvno znamenje. Namesto šumnikov so zapisani sičniki.

Zgled 35: Jajce

Pisec SMS-sporočila se čudi nad prejetim SMS-sporočilom, ki je omenjal jajce. Zdi se mu smešno, da bo prejemnik jedel jajca. Prejemnika okliče za »norca« in z emotikonom poudari, da se le šali in ne misli resno. Nato mu še odgovori, da ni nič novega in da v zadnjem času ni nič uporabljal računalnika. V SMS-sporočilu sta uporabljena dva barvna znaka in emotikon, ki je sestavljen iz črk. Vejice so v besedilu izpuščene, dve piki ponazarjata molk, namesto šumnikov pa so zapisani sičniki.

Zgled 36: Waa bedno

V tem SMS-sporočilu je pisec slabe volje in to prikaže z emotikonoma 😞 in 🤔. Prejemnika tudi povpraša, če je bil pri zdravniku. Z emotikonom 🍷 mu želi vlti upanje, da bo bolje. S predlogom, da naj misli na kakšno lepo stvar, želi prejemnika potolažiti. Na koncu mu za vzpodbudo pošlje dva poljuba v obliki emotikona, namesto da bi to napisal z besedo. Pred tem pa še mežikajočega »smeška«. Opazimo lahko barvna znamenja, emotikone, ki so sestavljeni iz samih ločil, ter emotikone, ki so sestavljeni iz ločil s kombinacijo drugih pisnih znamenj. Namesto šumnikov so zopet uporabljeni sičniki.

Zgled 37: Am ja

Sporočevalec se strinja s prejemnikom, da gresta skupaj nekam peš. Želi se dogovoriti, da se dobita ob določeni uri pred prejemnikovo hišo. Z emotikonom 😊 izrazi veselje in navdušenje nad snidenjem. Poleg tega emotikona mu pošlje še poljub. Namesto da bi mu sporočil z besedami »pošiljam ti poljubček«, je sporočevalec uporabil emotikon, ki je zgrajen iz ločila in drugega pisnega znamenja, saj je s tem prihranil čas in denar. V besedilu je uporabljen šumnik, povedi pa so zaključene z dvema vprašajema.

Zgled 38: Haha jaaa

Sporočevalec začne SMS-sporočilo s smehom in s tem že na začetku pokaže svojo dobro voljo. Strinja se s prejemnikom, da se bosta imela lepo. S smejočim emotikonom pokaže svojo navdušenost nad prihajajočim dogodkom. S prejemnikom se tudi dogovori, da bosta skupni prijateljici pripravila presenečenje. Z emotikonom 🤩 izrazi šaljivost in navdušenost. Poleg barvnih znakov je v besedilu še emotikon, ki je sestavljen iz ločil (podpičja in zaklepaja). Pisec je lastno ime napisal z malo začetnico, nekatere povedi so končane z ločilom, pri nekaterih pa je namesto končnega ločila postavljen emotikon.

Zgled 39: Ja prej

Sporočevalec in prejemnik se pogovarjata o tem, kako bosta neki osebi čestitala za rojstni dan in ji šele nato izročila darila. Menita, da bosta morala nekoga vprašati za dovoljenje izvedbe dogodka. Oba sta mnenja, da lahko ta oseba z nestrinjanjem pokvari celoten dogodek. To sporočevalec izrazi z emotikonom 😊. Z 😊 pa želi dodati pridih šaljivosti in upanja, da ne bo prišlo do zapletov. V SMS-sporočilu sta uporabljena dva barvna znamenja, ki končujeta poved namesto končnega ločila. Vejice so izpuščene, namesto šumnikov pa so zapisani sičniki.

Zgled 40: Sneg gre

Sporočevalec je šel na izlet in nenadoma je začelo snežiti, kasneje je postalo tudi oblačno, veter pa je pihal kar 60 km/h. Svojo presenečenost in začudenost izrazi z barvnim emotikonom, ki svojo začudenost prikazuje z odprtimi usti. V SMS-sporočilu so namesto šumnikov uporabljeni sičniki. Ena poved je zaključena s končnim ločilom, drugo poved pa zaključuje emotikon.

Zgled 41: Hahaha ka je

Sporočevalec na začetku SMS-sporočila ponazori smeh, vendar se v ozadju skriva pridih užaljenosti. Nato vpraša prejemnika, kaj je tako smešno, in doda emotikon, ki poudari le šaljivost. Nato uporabi slengovsko besedo »tumpnjena v glavo«, kar pomeni trapasta. Vse skupaj zaključí z emotikonom, ki zopet izrazi le šaljivost, da ne bi prišlo do nepotrebnih zamer. Vsi emotikoni, ki so vneseni, so barvna znamenja, postavljeni pa so na mestu končnih ločil. Šumnike nadomeščajo sičniki, vejice pa so kot v večini primerov izpuščene.

Zgled 42: Ob 5 grem

Pisec SMS-sporočila pravi, da gre ob petih delat. Prejemniku pove tudi, da ima čas okoli tretje ure, nato pa se sam povabi k prejemniku. Da samopovabilo ne bi izgledalo preveč vsiljivo, doda emotikon, s katerim stvar omili. Nato postavi vprašanje, kdaj bo mama doma. Vse skupaj začini z emotikonom, ki prikaže nekakšno veselje nad snidenjem. Emotikoni so tudi tukaj barvna znamenja, opazimo pa lahko tudi uporabo levostičnih ločil, ki poleg emotikonov zaključujejo povedi. Šumniki so zamenjani s sičniki.

4.4 Emotikoni in šolski prostor

Na Osnovni šoli Livada sva želeli preveriti, kako se učenci odzivajo na emotikone, ali jih prepoznavajo in razumejo njihovo sporočilnost. Izdelali sva štiri plakate, na katerih so bili jezen, presenečen in vesel emotikon ter tak, ki poziva k tišini. Za ozadje jeznega emotikona, sva izbrali rdečo barvo, ki simbolizira jezo in razdraženost. Vesel emotikon sva nalepili na oranžen papir, saj le ta predstavlja veselje, igrivost. Ozadje presenečenega emotikona je bilo sivo, saj emotikon prikazuje nenadnost in presenečenost, ki jo ponazorimo s sivino. Za ozadje emotikona, ki poziva k tišini, sva izbrali modro barvo, ki predstavlja nekakšno pomirjenost.

Slika 5: Stena v veliki jedilnici, na katero sva kasneje prilepili plakate z emotikoni

Slika 6: Plakati z emotikoni

Slika 7: Plakat presenečenega emotikona v veliki jedilnici

Medtem ko sva lepili plakate na steno, se je več učencev zbralo okoli naju in z zanimanjem opazovalo, kaj počneva. Opazovali so in se spraševali, kaj je to. Ko sva jim povedali, da so to emotikoni, jih večina sploh ni vedela, o čem govoriva. Kasneje sva jih tudi povprašali, kako bi jih komentirali. Komentariji so bili zelo različni, nekateri so bili navdušeni in so spraševali, zakaj so ti plakati sploh v jedilnici in kakšen namen imajo, drugim se plakati niso zdeli nič posebnega. Eden izmed učencev je emotikone primerjal z učenci in nekaterim osebjem. Nasmijan oz. vesel emotikon naj bi predstavljal učence, jezni učitelje, začuden ravnatelj, emotikon, ki poziva k tišini, pa naj bi predstavljal podravnatelja. Ob opazovanju emotikonov na plakatih, se je marsikateremu učencu porodila nova zamisel za poimenovanje emotikonov, npr. šepetalček, jezko, veselko. Veliko učencev se je ob plakatih ustavilo. Ogledovali so si jih in se med seboj pogovarjali, kaj je to in kaj predstavlja kateri izmed emotikonov.

Slika 8: Učenci si ogledujejo plakate

Kasneje smo plakate z emotikoni prestavili iz velike jedilnice v malo, kjer kosijo učenci razredne stopnje. Želeli smo videti tudi njihov odziv. Ko so se po kosilu zbirali v vrsti ob steni, kjer so bili obešeni plakati, so jih opazili in nanje opozorili tudi sošolce. Predvsem priljubljen je bil plakat z emotikonom, ki poziva k tišini. Posnemali so ga in s tem svoje sošolce opozarjali, da morajo biti v jedilnici tiho. Plakati z emotikoni so bili v pomoč tudi učiteljem, saj so le pokazali na emotikon, ki poziva k tišini, in učenci so takoj pravilno odreagirali.

Slika 9: Plakati z emotikoni v mali jedilnici

Učence Osnovne šole Livada sva želeli seznaniti z besedo emotikon, hkrati pa sva želeli ugotoviti, kaj jim pomenijo in kako si jih zamišljajo. Ker ima vsak drugačno in povsem unikatno predstavo ob tej besedi, se nama je porodila ideja, da bi z izvedbo natečaja za najboljši emotikon ugotovili, kako si jih predstavljajo.

Ob tej priložnosti smo na šoli dobili tudi oglasno desko, ki je prej nismo imeli. Sedaj pa se bo uporabljala tudi v nadaljnje za obveščanje in informiranje učencev.

Slika 10: Prazna šolska oglasna deska

Da ne bi prišlo do zmede oz. negotovosti, saj beseda emotikon res ni med najbolj poznanimi, sva na plakat poleg pojma emotikon pripisali še pomen besede ter sopomenke za pomoč pri boljši razlagi. Za boljšo vizualno predstavo sva iz papirja izdelali nekaj emotikonov in jih poleg besedne razlage prilepili na oglasno desko, ki smo jo na šoli pridobili za izvedbo natečaja za najboljši emotikon. Oglasno desko smo postavili na vidno mesto, in sicer pred jedilnico, saj gre tam mimo vsak dan veliko učencev. Pozvali sva jih, naj izdelajo emotikon po svoji želji in pri tem uporabijo brezmejno domišljijo.

Slika 11: Plakat natečaja za najboljši emotikon na šolski oglasni deski

Slika 12: Plakat si ogledujejo učenci in starši

V tajništvu sva pustili mapo za oddajo emotikonov, kamor so učenci v roku enega tedna prinašali njihove izdelke. Na natečaju je bilo izdelano 43 emotikonov. Izbrali sva tri najboljše in najbolj zanimive. Lastnica najboljšega je prejela simbolično ročno izdelano nagrado, drugo in tretje mesto pa sva nagradili s tolažilnimi nagradami. S tem se je zopet potrdila najina hipoteza, da so emotikoni med mladimi zelo priljubljeni in da so pogosto tarča uporabe.

Slika 13: Zmagovalni emotikoni natečaja za najboljši emotikon

Slika 14: Učenci si ogledujejo zmagovalne emotikone

Po končanem natečaju za najboljši emotikon sva na oglasno desko prilepili prve tri emotikone, poleg njih pa še emotikone, ki so se prav tako potegovali za prvo mesto. Ko sva plakat s temi emotikoni prilepili na oglasno desko, sva takoj opazili veliko zanimanje zanje. Učenci so si prišli ogledati plakat, saj so želeli izvedeti, kdo je osvojil prvo mesto. Tisti, ki so sodelovali na natečaju, so prišli pogledat, če je mogoče tudi njihov emotikon prilepljen na plakatu. Dve učenki sta komentirali, da se jima zdi prvo mesto pravično izbrano, hkrati pa sta bili navdušeni nad tem, da je tudi njun emotikon na plakatu.

5 SKLEPI

Mobilno-komunikacijska tehnologija iz dneva v dan napreduje oz. se pojavlja vse več tehnoloških zmožnosti mobilnih telefonov. Ob tem napredovanju se je povečala uporaba SMS-sporočil, s katerimi prihranimo čas in denar. Ker pa besedilo samo ne pove dovolj, so nam v pomoč emotikoni, ki naša čustva še dodatno nakažejo in s tem prejemniku pomagajo bolje razumeti besedilo.

Emotikoni so izjemno razširjeni med mladostniki, vendar malo manj pod tem imenom, zanje uporabljajo predvsem izraze, kot so: »smajli, smeško, mežik, migetalček, smejko«.

SMS-sporočila, ki si jih pošiljamo mladostniki med seboj sodijo med neumetnostna besedila in so v večini subjektivna, saj tvorec izraža svoje mnenje in svoja čustva. Prav tako pisec sporočila z emotikonom izraža svoje čustveno razpoloženje, zato gre v večini primerov SMS-sporočil za zasebna besedila. SMS-sporočila so dvogovorna besedila, saj tvorec od prejemnika ne samo, da pričakuje odgovor, ampak ga sam k temu tudi poziva. SMS-sporočila, ki si jih pošiljamo mladostniki med seboj, so neuradna besedila. Tudi emotikone pogosteje vsebujejo sporočila v neuradnih besedilih, čeprav se vse pogosteje vrivajo tudi v poslovni svet. Mladostniki v SMS-sporočilih razodevajo vsakdanje teme, podatki pa so izraženi na subjektiven način. Besedila so spontana ter vzbujajo občutek živosti in govorjenosti. Taka besedila so torej praktičnosporazumevalna.

Mladi smo pri pisanju SMS-sporočil postali zelo spretni v izmišljanju svojega, pogosto skrivnega jezika. V ta namen uporabljamo veliko besednih okrajšav, novih izrazov, simbolov, emotikonov in drugih elementov, ki naredijo SMS-sporočilo zelo ustvarjalno.

V SMS-sporočilih je odstopanje od pravopisnih pravil pogosto. To se kaže zlasti v odsotnosti večine ločil in velike začetnice ter v neupoštevanju nekaterih drugih pravopisnih načel, ki so sicer značilna za oblikovanje pisnega besedila.

V raziskavi sva ugotovili, da mladostniki v SMS-sporočilih pogosto uporabljajo emotikone, ki so sestavljeni iz ločil, črk in drugih pisnih znamenj ali pa so grafično ponazorjeni. Od 104 zbranih SMS-sporočil, jih je kar 78 vsebovalo čustven simbol. S tem sva prvo hipotezo potrdili.

Druga hipoteza, da emotikoni dopolnjujejo pomen besedila v SMS-sporočilih, se je izkazala za resnično. Emotikoni prikazujejo obrazne izraze in nam pomagajo izražati čustvene odnose oziroma čustvena stanja. Na primer smeh, jezo ali odklonilnost. Tako pripomorejo, da prejemnik sporočilo bolje razume ali pa prejemnika opozarjajo, da besedila ne sme brati dobesedno.

Učenci Osnovne šole Livada so z zanimanjem opazovali in komentirali plakate z emotikoni, ki sva jih obesili v jedilnici šole. Odzvali so se na razpis za najboljši emotikon, saj sva v tednu dni zbrali 43 izvirnih »smeškotov«. Veliko zanimanja je bilo tudi za razstavljene emotikone, ki so sodelovali na natečaju. S tem sva tretjo hipotezo, da emotikoni pritegnejo pozornost osnovnošolcev, potrdili.

Četrta hipoteza, da učenci razumejo sporočilnost emotikonov, se je izkazala za resnično. Učenci, ki so opazovali emotikone, razstavljene v jedilnici, so znali predstaviti pomen posameznega emotikona. Če je nekdo pokazal na izbran simbol, so učenci razredne stopnje nanj tudi pravilno odreagirali.

Ker sva pri raziskovalni nalogi, podrobno raziskali predvsem uporabo emotikonov med mladimi, se postavlja vprašanje, kako pogosta pa je uporaba SMS-sporočil in emotikonov med starejšimi.

6 POVZETEK

V raziskovalni nalogi sva predstavili uporabo emotikonov v kratkih sporočilih SMS. Raziskali sva, kako pogosto se pojavljajo v SMS-sporočilih, kateri so najbolj priljubljeni in kakšen učinek imajo na ljudi.

Prijatelje sva prosili, da iz svojih mobilnikov prepíšejo nekaj sporočil, nato sva izbrali najbolj zanimiva in jih jezikovno analizirali. Uvrstili sva jih v besedilne vrste, določevali pravopisne značilnosti in ugotavljali sporočilnost emotikonov v besedilu ter določili njihovo zgradbo.

Ugotovili sva, da služijo SMS-sporočila predvsem za vzpostavljanje, preverjanje in ohranjanje stika med sporočevalcem in prejemnikom. Pisec sporočila teži h gospodarnosti jezika, jezikovni svobodi in rabi jezikovnih inovacij. S pomočjo analize sva dognali, da imajo emotikoni v SMS-sporočilih posebno vlogo, saj z grafično upodobitvijo prikažemo svoje čustveno stanje, odnos do prejemnika ali predmeta obravnave. Besedilo je zaradi uporabe emotikonov ekspresivno obarvano, zaradi njihove vpadljive barve pa dobi SMS-sporočilo ne samo vsebinski, temveč tudi estetski videz. Z uporabo emotikonov tvorec izraža nebesedne značilnosti, ki so sicer spremljevalne sestavine govorjenih besedil.

Emotikone mladostniki brez težav prepoznavajo in razumejo njihov pomen. Postali so priljubljen način sporazumevanja, kjerkoli se "smeškoti" pojavijo, pritegnejo pozornost opazovalca.

7 ZAHVALA

Pri raziskovalni nalogi sta nama bili v veliko pomoč mentorici Janja Šuster in Nataša Kotnik, zato gre največja zahvala prav njima. Zahvaljujeva se prijateljicam, ki so pomagale z SMS-sporočili ter nama s tem omogočile podrobno analizo sporočil in uporabo emotikonov v njih. Posebna zahvala gre najinima družinama za moralno podporo. Gospodu ravnatelju, Stanislavu Lešniku, sva hvaležni, ker je omogočil izvedbo praktičnega dela raziskovanja.

8 PRILOGE

Slika 15: Prva nagrada natečaja za najboljši emotikon

Slika 16: Emotikon iz natečaja za najboljši emotikon

Slika 17: Emotikon, ki je sodeloval na natečaju za najboljši emotikon

Slika 18: Emotikon, ki se je potegoval za prvo mesto na natečaju za najboljši emotikon

9 VIRI IN LITERATURA

1. Gomboc, Mateja, 1999: *Preproste besede: Pisno in ustno sporazumevanje*. Nova Gorica: Grafika Soča.
2. Kovačič, Tea, 2007: *Percepcija mobilnega telefona med mladostniki* (Diplomsko delo). Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
3. Kušar, Niko, 2002: *Oglaševanje prek SMS sporočil* (Diplomsko delo). Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
4. Mesarić, Alen, 2005: *SMS-besedilnost* (Diplomsko delo). Maribor: Pedagoška fakulteta.
5. *Slovenski pravopis*, 2001. Ljubljana: SAZU in ZRC SAZU.
6. Šuster, Janja, 2008: *Razmerje besedilnih in pribesedilnih prvin v spletnem oglaševanju* (Diplomsko delo). Maribor: Filozofska fakulteta.
7. *The Oxford dictionary of word histories*, 2004. New York: Oxford University Press.
8. Toporišič, Jože, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja.
9. Žvikart, Manja, 2008: *Besedilnost spletnih forumov* (Diplomsko delo). Maribor: Filozofska fakulteta.

Elektronski viri:

- [1] http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=1749, 2. 3. 2009.
- [2] http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=998, 2. 3. 2009.
- [3] http://www.komunikeweb.net/products/komunikacija_komuniciranje.htm, 7. 3. 2009.
- [4] <http://www.durmitorecg.com/opsirniije.php?id=9219>, 21. 2. 2009.
- [5] <http://grad-bjelovar.com/vijesti/hrvatska/nastao-novi-jezik-u-proslih-25-godina/>, 5. 2. 2009.
- [6] <http://cityroom.blogs.nytimes.com/2009/01/19/hfo-emoticon/>, 21. 2. 2009.
- [7] <http://www.sherv.net/emoticon-history.html>, 3. 3. 2009.

- [8] <http://itre.cis.upenn.edu/~myl/languagelog/archives/004935.html>, 22. 2. 2009.
- [9] <http://www.nerdtimes.com/emoticons/>, 21. 2. 2009.
- [10] <http://research.microsoft.com/en-us/um/people/mbj/Smiley/Smiley.html>, 22. 2. 2009.
- [11] http://www.smrklja.si/fun_stuff/nenavadno/19862, 10. 3. 2009.